

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ !

---- . ----

Τί σημαίνει ή έλληνική γλώσσα; Λίγοι από μᾶς τό γνωρίζουν.

Α,Β,Γ,Δ,Ε,Ζ,Η,Θ,Ι,Κ,Λ,Μ,Ν,Ξ,Ο,Π,Ρ,Σ,Τ,Υ,Φ,Χ,Ψ,Ω
α,β,γ,δ,ε,ζ,η,θ,ι,κ,λ,μ,ν,ξ,ο,π,ρ,σ,τ,υ,φ,χ,ψ,ω

**Σκεφτήκαμε ποτέ ότι μέ τά είκοσιτέσσαρα αὐτά γράμματα γράφτηκαν
τά τρισεκατομμύρια τόμοι βιβλίων, πού ἔχουν γεμίσει τίς χιλιάδες
καί ἑκατομμύρια βιβλιοθηῆκες ὅλου τοῦ κόσμου;**

**Ἡ Ἀγγλική γλώσσα ἔχει 490.000 λέξεις από τίς ὁποῖες 41.615 λέξεις,
εἶναι από τήν Ἑλληνική γλώσσα... (βιβλίο Γκίνες) «Ἡ Ἑλληνική μέ τήν
μαθηματική δομή της εἶναι ή γλώσσα τῆς πληροφορικής καί τῆς νέας
γενιάς τῶν ἐξελιγμένων ὑπολογιστῶν, διότι μόνο σ' αὐτήν δέν ὑπάρχουν
ὄρια.»(Μπιλ Γκέιτς, Microsoft)**

**Ἡ Ἑλληνική καί ή Κινέζικη. εἶναι οἱ μόνες γλώσσες μέ συνεχῆ ζῶσα
παρουσία από τούς ἴδιους λαούς καί....στόν ἴδιο χῶρο ἐδῶ καί 4.000 ἔτη.
«Ὅλες οἱ γλώσσες θεωροῦνται κρυφοελληνικές, μέ πλούσια δάνεια από τή
μητέρα τῶν γλωσσῶν, τήν Ἑλληνική." (Francisco Adrados, γλωσσολόγος).**

**Ἡ Ἑλληνική γλώσσα ἔχει λέξεις γιά ἔννοιες οἱ ὁποῖες παραμένουν
χωρίς απόδοση στίς ὑπόλοιπες γλώσσες, ὅπως ἄμιλλα, θαλπωρή καί
φιλότιμο. Μόνον ή Ἑλληνική γλώσσα ξεχωρίζει τή ζωή από τό βίο, τήν
ἀγάπη από τόν ἔρωτα. Μόνον αὐτή διαχωρίζει, διατηρώντας τό ἴδιο
ριζικό θέμα, τό ἀτύχημα από τό δυστύχημα, τό συμφέρον από τό
ἐνδιαφέρον.**

**Τό ἐκπληκτικό εἶναι ὅτι ή ἴδια ή Ἑλληνική γλώσσα μᾶς διδάσκει
συνεχῶς πῶς νά γράφουμε σωστά. Μέσω τῆς ἐτυμολογίας, μπορούμε νά
καταλάβουμε ποιός εἶναι ὁ σωστός τρόπος γραφῆς ἀκόμα καί λέξεων πού
ποτέ δέν ἔχουμε δῆ ἤ γράψη.**

**Τό «πειροῦνι» γιά παράδειγμα, γιά κάποιον πού ἔχει βασικές γνώσεις
Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, εἶναι προφανές ὅτι γράφεται μέ «ει» καί ὄχι μέ «ι-η»
ὅπως πολύ ἄστοχα τό γράφουμε σήμερα. Ὁ λόγος εἶναι πολύ ἀπλός, τό**

«πειρούνι» προέρχεται από τό ρῆμα «πείρω» πού σημαίνει **τρυπῶ-διαπερνῶ**, ἀκριβῶς **ἐπειδή τρυπᾶμε μέ αὐτό τό φαγητό γιά νά τό πιάσουμε.**

Ἐπίσης ἡ λέξη «**συγκεκριμένος**» φυσικά καί δέν μπορεῖ νά γραφτῆ «**συγκεκριμένος**», καθώς προέρχεται ἀπό τό «**κριμένος**» (αὐτός πού ἔχει δηλαδή **κριθῆ**) καί **ὄχι** βέβαια ἀπό τό «**κρυμένος**» (αὐτός πού ἔχει **κρυφτῆ**). Ἄρα τό νά ὑπάρχουν **πολλά γράμματα γιά τόν ἴδιο ἦχο** (π.χ. η, , υ, ει, οι κτλ) ὄχι μόνο δέν θά ἔπρεπε νά μᾶς δυσκολεύη, ἀλλά ἀντιθέτως νά μᾶς βοηθήη στό νά γράφουμε πίο σωστά, ἐφόσον βέβαια ἔχουμε μιά βασική κατανόηση τῆς γλώσσας μας.

Ἐπιπλέον **ἡ ὀρθογραφία** μέ τήν σειρά της **μᾶς βοηθάει ἀντίστροφα στήν ἔτυμολογία** ἀλλά καί **στήν ἀνίχνευση τῆς ἱστορική πορείας τῆς κάθε μίας λέξης.** Καί αὐτό πού μπορεῖ νά μᾶς βοηθήη νά κατανοήσουμε τήν καθημερινή μας νεοελληνική γλῶσσα περισσότερο ἀπό ὅ,τιδήποτε ἄλλο, εἶναι ἡ **γνώση τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν.**

Εἶναι πραγματικά συγκλονιστικό συναίσθημα **νά μιλᾶς καί ταυτόχρονα νά συνειδητοποιῆς τί ἀκριβῶς λές, ἐνῶ μιλᾶς καί ἐκστομίζεις τήν κάθε λέξη ταυτόχρονα νά σκέφτεσαι τήν σημασία της.**

Εἶναι πραγματικά **μεγάλο κρίμα** νά διδάσκονται τά Αρχαία μέ τέτοιο **φρικτό τρόπο** στό σχολεῖο ὥστε νά σέ κάνουν **νά ἀντιπαθῆς κάτι τό τόσο ὄμορφο καί συναρπαστικό.**

Στή γλῶσσα ἔχουμε **τό σημαῖνον** (τήν λέξη) καί **τό σημανόμενο** (τήν ἔννοια). Στήν Ἑλληνική γλῶσσα αὐτά τά δύο ἔχουν **πρωτογενή σχέση**, καθώς ἀντίθετα μέ τίς ἄλλες γλῶσσες τό σημαῖνον δέν εἶναι μιά τυχαία σειρά ἀπό γράμματα. Σέ μιά συνηθισμένη γλῶσσα ὅπως τά Ἀγγλικά μποροῦμε νά συμφωνήσουμε ὅλοι νά λέμε τό σύννεφο *car* καί τό αὐτοκίνητο *cloud*, καί ἀπό τήν στιγμή πού τό συμφωνήσουμε νά ἰσχύει. Στά Ἑλληνικά κάτι τέτοιο εἶναι ἀδύνατον. Γι' αὐτό τό λόγο πολλοί διαχωρίζουν τά Ἑλληνικά σάν «**ἐννοιολογική**» γλῶσσα ἀπό τίς ὑπόλοιπες «**σημειολογικές**» γλῶσσες.

Μάλιστα ὁ **μεγάλος φιλόσοφος καί μαθηματικός Βένερ Χάιζενμπεργκ** εἶχε παρατηρήσει αὐτή τήν σημαντική ἰδιότητα γιά τήν ὁποία εἶχε πεῖ «**Ἡ θητεία μου στήν ἀρχαία Ἑλληνική γλῶσσα ὑπῆρξε ἡ σπουδαιότερη**

πνευματική μου άσκηση. Στην γλώσσα αυτή υπάρχει ή πληρέστερη αντίστοιχία ανάμεσα στην λέξη και στο έννοιολογικό της περιεχόμενο».

Όπως μάς έλεγε και ο Αντισθένης, «**Άρχή σοφίας, ή τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις**». Για παράδειγμα **ὁ «ἄρχων»** είναι αυτός πού έχει δική του γῆ (άρα=γῆ + ἔχων). Και πραγματικά, ακόμα και στίς μέρες μας είναι πολύ σημαντικό νά **ἔχη κανείς δική του γῆ / δικό του σπίτι**.

Ὁ «βοηθός» σημαίνει αυτός πού στό κάλεσμα τρέχει. Βοή=φωνή + θέω=τρέχω. Ὁ Ἄστήρ είναι τό ἀστέρι, αλλά ή ἴδια ή λέξη μάς λέει ὅτι κινεῖται, δέν μένει ἀκίνητο στόν οὐρανό (α + στήρ από τό ἴστημι πού σημαίνει στέκομαι).

Αυτό πού είναι πραγματικά ενδιαφέρον, είναι ὅτι πολλές φορές ή λέξη περιγράφει ιδιότητες τῆς ἔννοιας τήν ὁποῖαν ἐκφράζει, αλλά μέ τέτοιο τρόπο πού ἐντυπωσιάζει και δίνει τροφή γιά τή σκέψη.

Για παράδειγμα **ὁ «φθόνος»** ἐτυμολογεῖται από τό ρῆμα «φθίνω» πού σημαίνει μειώνομαι. Και πραγματικά **ὁ φθόνος σάν συναίσθημα, σιγά-σιγά μάς φθίνει και μάς καταστρέφει. Μάς «φθίνει» - ἐλαττώνει ὡς ἀνθρώπους - και μάς φθίνει μέχρι και τήν ὑγεία μας. Και, βέβαια, ὅταν ἀναφερόμαστε σέ κάτι πού είναι τόσο πολύ ὥστε νά μήν τελειώνει, πῶς τό λέμε; Μά, φυσικά, «ἄφθονο».**

Ἔχουμε τή λέξη «**ὠραῖος**» πού προέρχεται από τήν «**ὥρα**». Διότι γιά νά είναι κάτι **ὠραῖο**, πρέπει νά ἔλθῃ και στήν ὥρα του. **Ὠραῖο** δέν είναι τό φρούτο ὅταν είναι ἄγουρο ἢ σαπισμένο· και ὠραία γυναῖκα δέν είναι κάποια οὔτε στά 70 της αλλά οὔτε φυσικά και στά 10 της. Οὔτε τό καλύτερο φαγητό είναι ὠραῖο ὅταν εἴμαστε χορτάτοι, ἐπειδή, σέ αυτή τήν περίπτωση, δέν μπορούμε νά τό ἀπολαύσουμε.

Ακόμα ἔχουμε τήν λέξη «**ἐλευθερία**» γιά τήν ὁποῖα τό «Ἐτυμολογικόν Μέγα» διατείνεται «**παρά τό ἐλεύθειν ὅπου ἐρᾶ**» = τό νά πηγαίνει κανείς **ὅπου ἀγαπᾶ** .. Ἄρα βάσει τῆς ἴδιας τῆς λέξης, **ἐλεύθερος εἶσαι ὅταν ἔχῃς τή δυνατότητα νά πᾶς ὅπου ἀγαπᾶς**. Πόσο ενδιαφέρουσα ἐρμηνεία!!!

Τό **ἀγαλμα** ἐτυμολογεῖται από τό **ἀγάλλομαι** (εὐχαριστιέμαι) ἐπειδή ὅταν βλέπουμε (σέ ἀρχική φάση οἱ Θεοί) ἕνα ὁμορφο ἀρχαιοελληνικό **ἀγαλμα** ή **ψυχή** μας εὐχαριστεῖται, ἀγάλλεται. Και από τό θέαμα αυτό

ἐπέρχεται ἡ ἀγαλλίαση. Ἄν κάνουμε ὅμως τήν ἀνάλυση τῆς λέξης αὐτῆς θά δοῦμε ὅτι εἶναι σύνθετη ἀπό **ἀγάλλομαι + ἰαση(=γιατρεία)**. Ἄρα, γιά νά συνοψίσουμε, **ὅταν βλέπουμε ἕνα ὁμορφο ἄγαλμα (ἢ ὅ,τιδήποτε ὁμορφο), ἡ ψυχή μας ἀγάλλεται καί γιατρευόμαστε.** Καί πραγματικά, γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι **ἡ ψυχική μας κατάσταση συνδέεται ἀμεσα μέ τή σωματική μας ὑγεία.**

Παρένθεση: καί μιά καί τό ἔφερε ἡ «κουβέντα», ἡ Ἑλληνική γλῶσσα μάς λέει καί **τί εἶναι ἄσχημο.** Ἀπό τό **στερητικό «α»** καί τήν λέξη **σχῆμα** μποροῦμε εὐκόλα νά καταλάβουμε τί. Γιά σκεφτεῖτε το λίγο.

Σέ αὐτό τό σημεῖο, δέν μποροῦμε παρά νά σταθοῦμε στήν **ἀντίστοιχη Λατινική λέξη** γιά τό ἄγαλμα (πού μόνο Λατινική δέν εἶναι). Οἱ Λατίνοι ὠνόμασαν τό ἄγαλμα, **statua** ἀπό τό Ἑλληνικό «ἴστημι» πού ἤδη ἀναφέραμε, καί τό ὠνόμασαν ἔτσι **ἐπειδή στέκει ἀκίνητο.** Προσέξτε τήν **τεράστια διαφορά** σέ φιλοσοφία **μεταξύ τῶν δύο γλωσσῶν**, αὐτό πού σημαίνει στά Ἑλληνικά κάτι **τόσο βαθύ ἐννοιολογικά**, γιά τούς Λατίνους εἶναι ἀπλά **ἕνα ἀκίνητο πρᾶγμα.**

Εἶναι προφανές ἡ **σχέση** πού ἔχει ἡ γλῶσσα μέ τή σκέψη τοῦ **ἀνθρώπου.** Ὅπως λέει καί ὁ George Orwell στό ἀθάνατο ἔργο του «1984», **ἀπλῆ γλῶσσα σημαίνει καί ἀπλῆ σκέψη.** Ἐκεῖ τό καθεστῶς προσπαθοῦσε νά **περιορίση** τήν γλῶσσα γιά νά **περιορίση** τήν σκέψη **τῶν ἀνθρώπων**, **καταργώντας συνεχῶς λέξεις.**

«**Ἡ γλῶσσα καί οἱ κανόνες αὐτῆς ἀναπτύσσουν τήν κρίση**», ἔγραφε ὁ Μιχαῖ Ἐμινέσκου, ἐθνικός ποιητής τῶν Ρουμάνων.

Μιά **πολύπλοκη γλῶσσα ἀποτελεῖ μαρτυρία ἑνός προηγμένου πνευματικά πολιτισμοῦ.**

Σημείωσις: Ἐφθασε στά χέρια μου, καί μέ πολλή καί μεγάλη χαρά καί ἱκανοποίηση -μέ τή σειρά μου- τό **ἐπαναπροωθῶ** πρὸς ἄλλους· Ἑλληνες, Ξενόγλωσσους, ἢ καί Ἄλλοδαπούς. Γνωρίζετε δά, ἄν καί πόσο ἀγαπῶ «**τόν ἕλληνα λόγον**»!

Μέ χαρά, μέ τιμή,
καί περιφάνεια Ἑλληνική!

Ἱερεὺς Ἰωάννης Νικολόπουλος
ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ
7.3.2021